

Взаємодія влади та громади: діяльність в умовах функціонування військово-цивільних адміністрацій

У зв'язку зі збройною агресією Російської Федерації, проведенням операції об'єднаних сил на окремих територіях Донецької¹ та Луганської² областей функціонують військово-цивільні адміністрації.

Військово-цивільні адміністрації населених пунктів – це тимчасові державні органи, що здійснюють на територіях відповідних територіальних громад повноваження місцевих рад, виконавчих органів місцевих рад, місцевих голів.

Організація, повноваження і порядок діяльності визначені в Законі України “Про військово-цивільні адміністрації”³.

Згідно з чинним законодавством України не може бути обмежень конституційних прав громадян/громадянок на участь у місцевому самоврядуванні.

Військово-цивільні адміністрації мають забезпечити/впровадити відповідні механізми локальної демократії.

Військово-цивільні адміністрації мають забезпечувати доступ до засідань, доступ до інформації, право особи звернутися із зауваженнями, скаргами та пропозиціями.

В умовах функціонування військово-цивільних адміністрацій вже реалізовувалися такі інструменти локальної демократії⁴:

- бюджет участі – міста Волноваха, Торецьк, Авдіївка Донецької області;
- електронна петиція – міста Волноваха, Торецьк, Авдіївка Донецької області;
- громадські слухання – місто Красногорівка Донецької області;

¹ Про утворення та реорганізацію військово-цивільних адміністрацій у Донецькій області: Указ Президента України від 19 лютого 2021 р. № 61/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/612021-36741>

² Про утворення та реорганізацію військово-цивільних адміністрацій у Луганській області: Указ Президента України від 19 лютого 2021 р. № 62/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/622021-36745>

³ Про військово-цивільні адміністрації: Закон України від 3 лютого 2015 р. № 141-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/141-19#Text>

⁴ У цьому переліку наведено лише кілька прикладів населених пунктів, де функціонують військово-цивільні адміністрації та де були реалізовані інструменти локальної демократії у період до моменту підготовки тексту інфографіки (лютий 2021 року).

- консультативно-дорадчі органи – місто Красногорівка Донецької області.

Правові обмеження відсутні щодо організації та проведення інших інструментів локальної демократії.

Керівникам військово-цивільних адміністрацій населених пунктів рекомендуємо:

- забезпечити реалізацію права участі жителів у місцевому самоврядуванні;
- затвердити відповідні локальні документи щодо інструментів локальної демократії;
- інформувати жителів щодо можливості їхньої участі у прийнятті рішень місцевого значення, зокрема і в умовах дії обмежувальних заходів.